

Innspill fra nabokommuner, regionale myndigheter og sektormyndigheter

Det er krav i utarbeidelse av kommunal planstrategi at man skal innhente synspunkter fra aktuelle parter. Nabokommuner, regionale myndigheter og sektormyndigheter er tilskrevet. Tilbakemeldinger fra disse er inkludert i vedlegget og kommunedirektørens kommentar er påført. Alle innspill er imøtekommet i planstrategien så langt det er mulig.

Innspill fra Fylkesmannen i Trøndelag
mottatt 24.09.2019

Innspill til arbeidet med kommunal planstrategi

Kommune- og fylkestingsvalget er nå gjennomført, og nye og tidligere folkevalgte skal i gang med en ny kommunestyreperiode. I henhold til plan- og bygningslovens (PBL) § 10-1 skal kommunene senest ett år etter konstituering av det nye kommunestyret vedta en planstrategi for den kommende kommunestyreperioden. Fylkesmannen ønsker i den forbindelse å komme med følgende innspill til arbeidet:

Utfordringer og muligheter

Gjennom planstrategien skal kommunen klargjøre hvilke planoppgaver kommunen må gjennomføre for å legge til rette for den ønskede utviklingen. Planstrategien kan benyttes til å gjøre opp en statusrapport for kommunen. Basert på kunnskap om forholdene i kommunen kan man gjennom planstrategien se på hva som er tilstanden i kommunen i dag, hva som er de største utfordringene og hva som er kommunens mål for de neste fire årene. Vi anbefaler at arbeidet med kommunal planstrategi startes opp så tidlig som mulig. Det er likevel viktig å understreke at arbeidet ikke trenger å gjøres mer omfattende enn nødvendig. Kommunene står i stor grad fritt til å prioritere hva strategien skal inneholde. Det kan være hensiktsmessig å ta utgangspunkt i strategien som ble vedtatt av sittende kommunestyre. Målsettingene fra den gjeldende strategien kan brukes for å evaluere hva kommunen har fått til de siste fire årene og hvor innsatsen bør styrkes.

Planstrategien kan også være en arena for å diskutere behovet for interkommunal planlegging, der flere

kommuner sammen kan utarbeide strategier som vedtas i hvert kommunestyre. Dette kan innebefatte arealplaner, samfunnsplaner eller sektorplaner for tjenesteyting.

Planbehov

Ut ifra utfordrings- og mulighetsbildet skal kommunen i planstrategien vurdere planbehovet for den kommende perioden, herunder behovet for å revidere og oppdatere eksisterende planverk. I den anledning vil vi anbefale å vurdere om eldre planer som ikke lenger er aktuelle å realisere bør oppheves. Videre anbefaler vi å benytte anledningen til å vurdere å lage strategier eller temaplaner for sektorområder fremfor kommunedelplaner etter PBL. PBL § 11-4 setter krav om at revisjonsbehovet for kommuneplaner vurderes hvert fjerde år. Å bruke strategier, tema- eller tiltaksplaner vil kunne bidra til å spare planressurser.

Det er viktig å understreke at planstrategien må ses i sammenheng med PBL § 1-1 som sier at formålet med loven er å fremme bærekraftig utvikling for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner. Dette innebærer å være bevisst på utviklingsretningen strategien legger opp til, og realismen i det bildet som tegnes. Planstrategien har en varighet på fire år og ambisjonsnivået bør tilpasses denne tidshorisonten slik at det er nok ressurser og kapasitet til å gjennomføre målsettingene i planstrategien. Dette innebærer at kommunen må prioritere hvilke områder det er størst behov for å arbeide med.

Temaer i planstrategien

FNs bærekraftsmål er en premissgiver for kommunal planlegging og bør også legges til grunn for planstrategien. Vi vil anbefale kommunene å velge ut de målene som er mest relevante for den enkelte å

jobbe med. Vi viser her også til Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, hvor bærekraftighet er et gjennomgående tema.

Det eneste innholdskravet loven setter til planstrategien er et vedtak om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, samt et grunnlagsmateriale som utgjør utfordrings- og mulighetsbildet. Det er likevel noen temaer som bør være gjennomgående og som i stor grad påvirker kommunens mulighetsrom; eksempelvis er demografi og tjenesteutvikling viktig å tematisere.

Barn og unges oppvekstvilkår, folkehelse og universell utforming er også temaer som bør ligge til grunn for behovsvurderingene. Gjennom folkehelseloven er det lovfestet at kommunene skal utarbeide et oversiktsdokument for folkehelse som grunnlag for planstrategiarbeidet. Oversiktsdokumentet skal foreligge ved oppstart av planstrategiarbeidet, jfr. Forskrift om oversikt over folkehelsen § 5. En tverrsektoriell tilnærming vil kunne sikre en samordnet innsats innen helse-, oppvekst- og familietjenestene.

Videre vil en gjennomgang av landbruks- og jordvern hensyn, risiko og sårbarhet og klima- og miljøutfordringer danne et godt beslutningsgrunnlag, gi viktige føringer for den langsiktige arealutviklingen i kommunen og de valg om bruk og vern av områder som kommunestyret legger opp til.

Planstrategi og kommunereform

Som følge av kommunereformen skal flere kommuner slås sammen før konstituering av nytt kommunestyre. For de nye kommunene vil det være hensiktsmessig å vurdere hvilke planer som bør oppheves for å underbygge den nye strukturen.

Kommunedirektørens kommentar til innspill:

Kommunedirektøren vurderer at Fylkesmannens innspill er imøtekommet i arbeidet med planstrategi for Hitra kommune.

Innspill fra Fiskeridirektoratet mottatt 22.07.2020

Vi viser til brev datert 30.06.2020 i forbindelse med oppstart av arbeid med kommunal planstrategi for perioden 2020—2024. Kommunen ber om innspill til planstrategien, men har foreløpig ikke utarbeidet noe grunnlagsdokument/forslag i saken.

Fiskeridirektoratet er statlig sektormyndighet for forvaltning av fiskerinæringen i medhold av lov av 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova), og for forvaltning av akvakulturnæringen i medhold av lov av 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven). Fiskeridirektoratets regioner skal ivareta disse interessene i det regionale og lokale planarbeidet. Dette blant annet for å sikre areal til høsting av naturressurser og matproduksjon i sjø innenfor bærekraftige rammer, bidra til at fiskeri- og havbruksnæringen i regionen får gode og forutsigbare rammevilkår, og bidra til at hensynet til marint biologisk mangfold blir ivarettatt.

Planstatus

Hitra kommune egengodkjente i kommunestyremøte 07.09.2017 kommuneplanens arealdel for 2016—2028, med unntak av de punktene der det foreligger innsigelse fra sektormyndighetene, som ikke er tatt til følge. Etter 2. gangs offentlig ettersyn og mekling egengodkjente Hitra kommune i kommunestyremøte av 11.04.2019 hele kommuneplanens arealdel 2016—2028. Hitra kommune egengodkjente i kommunestyremøte den 19.06.2014 kommuneplanens samfunnsdel for 2014—2026.

Nasjonale forventninger til planleggingen

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging ble vedtatt 14. mai 2019.

Når Hitra kommune prioriterer arbeidet med planstrategi, er dette i tråd med forventningene. Formålet er å sikre at planene er oppdaterte og møter fremtidens behov.

I nasjonale forventninger sies det i forbindelse med ressursbasert næringsutvikling for fiskeri og havbruk at:

«Norge skal være en ledende havnasjon, og havbasert verdiskaping er viktig for sysselsetting langs hele kysten. Potensialet for ytterligere vekst er stort og regjeringen ønsker å bidra til å realisere dette. Samtidig er kystnære sjøområder viktig for mange og til dels motstridende interesser. Det gjelder næringsvirksomhet, transport, forebyggings- og beredskapstiltak, forsvar, rekreasjon, friluftsliv, naturmiljø, landskap og kulturminner. Bruken av sjøarealene har økt, og det er behov for bedre arealplaner med et regionalt og interkommunalt perspektiv. Regjeringen legger vekt på at det skjer en samordning mellom myndigheter og lovverk gjennom planarbeidet. Ny kunnskap og digitale verktøy gir fylkeskommuner og kommuner et bedre grunnlag for planleggingen.

Regjeringen vil legge til rette for økt verdiskaping og arbeidsplasser basert på havets ressurser, og for forutsigbar og bærekraftig vekst i oppdrettsnæringen. Regjeringen prioriterer også arbeidet for rent hav og en lønnsom utvikling av havbruksnæringen. Fylkeskommunal og kommunal planlegging er viktig for å sikre fiskeri- og havbruksnæringenes langsiktige arealbehov, samtidig som andre samfunns- og miljøinteresser blir ivarettatt.

Desamiske interessene skal ivaretas i planleggingen av sjøsamiske områder. Det er viktig at fylkeskommuner og kommuner samarbeider med næringslivet og statlige myndigheter for å finne bærekraftige løsninger og god samordning mellom plan- og bygningsloven og sektorlover. Arealer for ulike typer akvakultur, inklusiv mobile anlegg, avklares gjennom regionale og kommunale planer. Det er her viktig å ta hensyn til utvikling av ny teknologi og nye typer havbruksinstallasjoner, herunder havbruk utenfor kysten. Det kan føre til at nye områder kan tas i bruk.»

Regjeringen har med bakgrunn i dette formulert følgende forventninger til planarbeid i sjøområder:

Fylkeskommunene og kommunene vurderer arealbruken i strandsonen langs sjøen og i og langs vassdrag i et helhetlig og langsiktig perspektiv, og tar særlige hensyn til naturmangfold, kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser.

Fylkeskommunene og kommunene avsetter tilstrekkelig areal til ønsket vekst i oppdretts- og havbruksnæringen gjennom oppdaterte planer, som også ivaretar

miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Strategier for utvikling av havbruk utenfor kysten inngår i planene.

Vi vurderer de nasjonale forventningene som svært viktige, og som en sentral del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. Det samme gjelder FNs 17 bærekraftsmål. Fra vårt ståsted er bærekraftsmål 14 «Liv under vann» spesielt viktig. Dette målet innebærer at havet og de marine ressursene skal bevares og brukes på en måte som fremmer bærekraftig utvikling.

Innspill til planstrategi

Fiskeridirektoratet region Midt er opptatt av å sikre gode forutsetninger gjennom kommunale planprosesser, slik at våre ansvarsområder blir best mulig ivaretatt.

Planlegging etter plan- og bygningsloven er et verktøy for å ivareta samfunnsinteresser og forvalte areal. I dette ligger det forventninger om at de kommunale planene ikke bare skal ivareta kommunale interesser og målsettinger, men også statlige og regionale. Fiskeri- og akvakulturnæringen med tilhørende avledet virksomhet er viktige bidragsytere og næringsaktører i Hitra kommune. Fiske har lange tradisjoner i kommunen, og det er akvakulturanlegg lokalisert både i sjø og på land. Kommunen har naturgitte fortrinn i form av egnede havne- og sjørelaterte arealer og sjøareal, og næringslivet er preget av industri som er avledet av oppdrettsnæringen. For å ivareta og videreutvikle næringene er det avgjørende at de blir omfattet av kommunenes planarbeid. Vi vil i den forbindelse understreke både sjømatmeldingens betydning, nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging, og regjeringens klare ønsker om at Norge skal være verdens ledende sjømatnasjon. Mulighetene for de marine næringer må tilrettelegges og synliggjøres.

Vår vurdering er at kommunens innflytelse på utviklingen i kystsonen og de marine næringene vil styrkes, dersom kommunens strategiske valg og prioriteringer vedrørende sjøarealene og de marine næringene kommer klart fram i kommunens planstrategi og planarbeid for øvrig.

Kommunal planstrategi skal klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å møte kommunens behov og legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen.

Vi finner ingen informasjon om Hitra kommune har egen Strategisk næringsplan.

I forbindelse med et slikt arbeid, vil det være naturlig at det gjøres vurderinger i forhold til bruk av sjøområdene i en strategisk sammenheng. Tilretteleggelse av fremtidige industriområder med tilknytning til sjø vil for eksempel blant annet være avgjørende for mulighetene til eventuelle etableringer av landbasert akvakultur og annen marin og maritim næringsaktivitet.

Det er generelt viktig å inkludere kystsonen og marin sektor i arbeidet med planstrategien, slik at en her har klare rammebetingelser for arealbruk, utvikling og næringsvirksomhet. Det vil være viktig for den videre utviklingen av fiskeri- og havbruksnæringen at de omfattes av kommunens planer, blant annet gjennom en Strategisk næringsplan.

Energi- og klimaplanen til Hitra kommune for perioden 2010-2020 er fra 2010. En oppdatert Energi- og klimaplan vil på samme måte som Strategisk næringsplan kunne bidra til å nå noen av delmålene innenfor FNs bærekraftsmål. Det samme vil også oppdaterte planer for vann og avløp, samt tiltaksplaner for plast og marin forsøpling kunne gjøre.

Flere kommuner har etter hvert egen tiltaksplan mot plast- og marin forsøpling. Marin forsøpling og mikroplast er en stor avfallsutfordring og en trussel mot livet i havet. Et bidrag i kampen mot plastforsøpling kan være å utarbeide en tiltaksplan mot plast og marin forsøpling som har fokus på lokale tiltak basert på dagens ordninger og regelverk.

Tiltaksplan mot plast og marin forsøpling kan sees i sammenheng med avfallshåndteringen i kommunen og hovedplan for vann og avløp. Dette for på best mulig måte å forhindre at avfall,

inkludert mikroplast, slippes ut sammen med avløpsvann og overvann til det marine miljøet.

For Fiskeridirektoratet er det viktig at arealforvaltningen er forutsigbar. Forvaltningen av arealet må være bærekraftig, balansert mellom bruk og vern. Det må samtidig bidra til at kommende generasjoner kan dra nytte av de fordeler som ressursene, beliggenheten og miljøet i en kystkommune gir.

Vi ser på dette som spesielt viktig i sjøarealene. Vi skal blant annet bidra til et aktivt fiske langs kysten, slik at fiske også i fremtiden forblir en del av kystkulturen i vår landsdel.

Det er derfor viktig at kystkommunene sørger for å ivareta denne stolte kulturarven, og gir den muligheter for fremtidige generasjoner.

Fiskeridirektoratet har som statlig myndighet behov for at alle kystkommuner har oppdaterte arealplaner for sine sjøområder, som ivaretar behovene for fiskeri- og havbruksnæringen. For Hitra kommune er kommuneplanens arealdel relativt ny.

Flere kommuner samarbeider med nabokommuner og utarbeider interkommunale planer for sjøområdene. Et slikt samarbeid kan gi betydelig gevinst for alle deltakere, og det er generelt viktig at det drøftes hvilke oppgaver kommunen er tjent med å planlegge sammen med nabokommuner og kommuner i regionen for øvrig. Interkommunale arealplaner vil gi en mer helhetlig plan for bruk og vern i et større perspektiv. Dette vil blant annet være positivt for sjømatnæringene og biologisk mangfold. Slike planer vil kunne ta hensyn til framtidig arealbehov og utvikling for de ulike interessene bedre, samt kunne tilpasses andre rammebetingelser for næringene i større grad. Samlet sett vil det kunne dempe konfliktpotensialet mellom de forskjellige interessene i kystsonen.

Kystsonen er svært verdifull og attraktiv for rekreasjon og næringsvirksomhet, men er samtidig veldig sårbar. En forutsetning for kystsonens verdi er at den er ren, levende og mangfoldig. Grundig planlegging er en forutsetning for at menneskelig

aktivitet i så liten grad som mulig skal påvirke kystsonen og livet i sjøen negativt. Dette er spesielt viktig ved blant annet planlegging av hytte- og boligtomter på land i tilknytning til sjø, småbåthavner, havneanlegg, industriområder og vann- og avløpsnett. Vi anbefaler at alle planlagte inngrep eller aktiviteter som kan påvirke livet i sjøen, søkes lokalisert der hvor de gjør minst skade på miljøet. Dette innebærer for eksempel å forhindre skader på naturtyper som er sjeldne eller særlig verdifulle.

Fiskeridirektoratet region Midt er opptatt av at sjøbunnen i minst mulig grad påvirkes og beslaglegges. Alle typer rør, ledninger og kabler som fordrer bruk av sjøbunnen bør så langt det er mulig, legges samlet i felles trase. Tiltakene må sees i sammenheng med verdien og bruken av områdene, slik at man i størst mulig grad unngår berøring med marine naturtyper, skader på marint biologisk mangfold, og minimaliserer potensialet for konflikt med fiskeri- og havbruksaktiviteter. Så langt det er mulig bør det tilstrebes å samle slike tiltak, etablere "hovedtraseer" på bunnen og formulere bestemmelser og retningslinjer for hvordan slike tiltak skal planlegges og utføres på best mulig måte. Vi anbefaler at kommunen vurderer en overordnet plan for slike tiltak i sjø, eventuelt som en del av en utvidet kommunedelplan som for eksempel for småbåthavner.

Etter vår vurdering bør alle kystkommuner ha en strategi for lokalisering og utbygging av småbåthavner. Vi ønsker at småbåthavner plasseres der de forårsaker minst mulig negativ påvirkning på miljøet, og at plassene søkes samlet på færre, større anlegg fremfor å belaste mange områder. I tillegg til de fysiske inngrepene i naturen (mudring, sprenging, utfylling, anlegging av bølgedempere, bygging av moloer m.m.), medfører småbåthavner økt belastning på miljøet som følge av utslipp av drivstoff, olje og miljøgifter fra båtene både mens de ligger på sjøen, og i forbindelse med vedlikehold ved utsetting og opptak.

Oppsummering

Fiskeri- og akvakulturnæringen med tilhørende avledet virksomhet er viktige

bidragsyttere og næringsaktører i Hitra kommune. Fiske har lange tradisjoner i kommunen, og det er akvakulturanlegg lokalisert både i sjø og på land. Kommunen har naturgitte fortrinn i form av egnede havne- og sjørelaterte arealer og sjøareal.

For Hitra kommune er kommuneplanens arealdel relativt ny. Flere kommuner samarbeider med nabokommuner og utarbeider interkommunale planer for sjøområdene. En interkommunal sjøområdeplan kan som forslag være et tema for Hitra kommune ved neste rullering av kommuneplanens arealdel.

Oppdaterte planer for næring, energi- og klima, vann og avløp, samt tiltaksplan for plast og marin forsyning vil være viktige fokusområder å jobbe videre med, og vil også bidra til at kommunen kan nå noen av delmålene innenfor FNs bærekraftsmål.

Fiskeridirektoratet region Midt har ut over dette ingen ytterligere innspill til oppstart av arbeid med kommunal planstrategi for perioden 2020-2024 i Hitra kommune.

Kommunedirektørens kommentar til innspill:

Kommunedirektøren vurderer at Fiskeridirektoratets innspill er imøtekommet i arbeidet med planstrategi for Hitra kommune. Detaljer i forhold til enkeltplaner tas ikke inn i planstrategien, men inntas i arbeidet med de ulike planene.

Innspill fra Mattilsynet mottatt
01.09.2020

Vi viser til brev fra Hitra kommune 30.6.2020 med melding om oppstart av arbeid med kommunal planstrategi for perioden 2020 - 2024. Kommunen inviterer til innspill til planarbeidet med frist 1.9.2020. Vi takker for denne invitasjonen. Mattilsynet er statlig sektormyndighet for områdene planter, fisk, dyr, mat og drikkevann. Vi sender med dette noen innspill innenfor disse områdene, som vi antar kan være relevant for saken.

Vi viser til regler for kommunal planstrategi angitt i Plan- og bygningsloven § 10-1 og til *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023*, og forventer at dette legges til for dette planarbeidet.

Formålet med kommunal planstrategi er å belyse kommunens planbehov innenfor kommunestyreperioden.

Planstrategien skal angi planoppgaver kommunen bør igangsette, prioritere eller videreføre de neste tre til fire år. Planstrategien bør bidra til at kommunens planarbeid skal gi forutsigbare rammer til berørte næringsaktører og innbyggerne. Blant våre sektorområder vil vi spesielt påpeke at hensyn til fisk/havbruk, drikkevannsforsyning og plantehelse må ivaretas i arealplaner samt i relevante reguleringsplaner og temaplaner.

Våre innspill

Samordning og rullering av kommune- og temaplaner
Planstrategien bør beskrive system for samordning og rullering av kommuneplaner og temaplaner.

For Mattilsynets sektorområder er det spesielt kommuneplanens arealdel (KPA) og hovedplan vann og samordning mellom disse, som er av interesse. Vi ser at noen kommuner ikke har god nok samordning mellom disse plansystemene, og at hovedplan vann er dårlig oppdatert. Manglende samordning og rullering kan svekke betydningen av disse planene for samfunnsutviklingen, og er dermed uheldig.

For Hitra kommune har Mattilsynet vært involvert i planprosessene for KPA 2016 – 2028 (vedtatt i 2017). Kommunen vedtok gjeldende hovedplan vann i 2016. Vi er kjent med denne, men var ikke delaktig i utarbeidelsen, og har ikke nærmere kjennskap til graden av samordning mellom disse to planene og prosessene.

For å sikre tilfredsstillende rullering og samordning av kommune- og temaplaner, foreslå vi at dette tas inn som eget punkt i kommunal planstrategi.

Fisk og havbruk – ivareta hensyn til fiskehelse og fiskevelferd

Vi viser her til *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023* pkt. 2.4

«Fylkeskommunal og kommunal planlegging er viktig for å sikre fiskeri- og havbruksnæringenes langsiktige arealbehov, samtidig som andre samfunns- og miljøinteresser blir ivaretatt».

Havbruk og fiske er næringer av stor betydning for kommunen. Tilgang til, og optimal utnyttelse av egnede lokaliteter, er avgjørende for at havbruksnæringen skal nå målet om økt sjømatproduksjon, og at de avledede næringene også har vekstmuligheter. Disse næringene må planlegges og drives på bærekraftig måte, men samtidig slik at hensyn til fiskehelse og fiskevelferd ivaretas.

Interessekonflikter kan oppstå. Kommunens planverk, herunder planstrategi, har som formål å bidra til god håndtering av slike interessekonflikter.

Vi ser ofte at når bærekraft fremmes som målsetting innenfor havbruksnæringen, antas det at dette automatisk skal ivareta også fiskehelse og fiskevelferd. Det er dessverre ikke alltid tilfelle. For å sikre at hensyn til fiskehelse og fiskevelferd ivaretas i samfunnsplanlegging, bør dette angis som selvstendig målsetting. Kommunal planstrategi bør derfor omtale temaene fiskehelse og fiskevelferd for å sikre til at disse blir utredet og belyst i aktuelle planprosesser, og vektlagt tilstrekkelig i forhold til andre samfunnshensyn.

Drikkevannsforsyning

For dette punktet viser vi til følgende:

- *Drikkevannsforskriften* § 26: krav til at kommuner skal ta drikkevannshensyn ved utarbeidelse av kommuneplan og reguleringsplaner
- *Nasjonale mål for vann og helse*, vedtatt av regjeringen i 2014
- Mattilsynets temaveileder: *Drikkevannshensyn i kommunalt, regionalt og statlig planarbeid*

Beskytte drikkevannskilder

For dette underpunktet viser vi til: *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023* pkt. 2.3:

«.... Det er viktig at vannforekomster som benyttes til vannforsyning beskyttes mot forurensing slik at brukerkonflikter kan unngås og at befolkningen er sikret tilstrekkelige mengder helsemessig trygt drikkevann. Sikring av drikkevannskilder og areal til infrastruktur er en viktig del av kommunale planer».

Og videre til: «Regjeringens forventninger Fylkeskommunene og kommunene tar hensyn til og beskytter drikkevannskilder i sin planlegging, slik at behovet for rensing ved produksjon av drikkevann reduseres ...»

Hitra kommune har flere drikkevannskilder i bruk, både til kommunale og private vannverk. Tilgang til helsemessig trygt drikkevann med god leveringssikkerhet er helt avgjørende for god samfunnsutvikling, og er ett av 17 bærekraftsmål vedtatt av FN. Beskyttelse av disse kildene i kommunen er meget viktig. Arealkonflikter kan oppstå i tilknytning til drikkevannskilder. Kommunal planstrategi bør derfor omtale hensyn til beskyttelse av drikkevannskildene, for å bidra til at dette blir utredet og belyst i aktuelle planprosesser, og vektlagt tilstrekkelig i forhold til andre samfunnshensyn. Dette er nødvendig for at kommunen skal etterkomme drikkevannsforskriftens krav om å ta drikkevannshensyn i sitt planarbeid.

Ta hensyn til drikkevannsforsyning i planarbeid for bolig- og næringsutbygging

Drikkevannsforsyning er nødvendig infrastruktur for bolig- og næringsutbygging. For boliger gjelder dette alle helårsboliger samt fritidsboliger med planlagt innlagt vann. Hitra kommune har mange store industriforetak som er kritisk avhengig av god og stabil drikkevannsforsyning, herunder anlegg for slaktning og foredling av oppdrettsfisk. Disse har stor samfunnsbetydning. Kommunal planstrategi bør derfor fastslå at tilgang til helsemessig trygt drikkevann i tilstrekkelige mengder skal være utredningstema i arealplaner og alle reguleringsplaner for bolig eller næring. For reguleringsplaner kan dette gjøres i form av VA (vann og avløp)-planer.

Organisering av drikkevannsforsyning – interkommunalt samarbeid?

Planlegging og drift av drikkevannsforsyning krever store ressurser og kompetanse. Vi registrerer at norske kommuner og drikkevannsbransjen selv ser det som en stor utfordring å beholde og utvikle personellressurser og kompetanse for

drikkevannsforsyning, spesielt i små og mellomstore kommuner. Mattilsynets erfaring understøtter denne vurderingen. Stadig flere kommuner velger interkommunalt samarbeid som en strategi for å møte denne utfordringen. I kommuner som har valgt helt eller delvis interkommunal organisering av drikkevannsforsyningen har vi sett at dette i vesentlig grad bidrar til økt robusthet i drikkevannsforsyningen og dermed bedre rammevilkår for samfunn og næringsliv.

For å sikre drikkevannsforsyning, og dermed samfunnsutviklingen i kommunen, foreslår vi å ta inn et punkt i kommunal planstrategi om at organisering av tjenesteproduksjon og spesielt drikkevannsforsyning skal vurderes i aktuelle planer (kommuneplan og temaplaner), og at interkommunalt samarbeid kan vurderes der dette er relevant.

Jordvern – flytting av matjord – plantehelse

Flytting av matjord brukes i økende grad for å ivareta jordvern. Dette kan ha konsekvenser for plantehelse. For flere jordbruksplanter kan det forekomme svært tapsbringende planteskadegjørere med stort skadepotensiale for samfunn og næringsinteresser. Vi ser at noen kommuner velger å ta med jordvernstrategi som ett punkt i kommunal planstrategi, og at det utarbeides spesifikke matjordplaner for blant annet å kunne veilede og informere tiltakshavere/ grunneiere og redusere faren for å spre plantesykdom, svartelista planter og ugras. Mattilsynet ser dette som nyttig bidrag for å ivareta plantehelse. Vi foreslår derfor at det vurderes å ta inn et punkt i planstrategien om at hensyn til plantehelse skal vurderes og evt. tas inn i aktuelle planer, der dette er relevant. Dette kan evt. tas inn under et overordnet avsnitt om jordvern.

Oppsummering av våre innspill

Kommunal planstrategi bør omtale følgende:

- Ta inn plan for rullering av kommuneplan og temaplan, spesielt hovedplan vann, og sikre god samordning mellom temaplaner og kommuneplan
- Ta inn temaene fiskehelse og fiskevelverd, for å bidra til at disse blir utredet og belyst i aktuelle planprosesser, og vektlagt tilstrekkelig i forhold til andre samfunnshensyn.
- Ta inn hensyn til beskyttelse av drikkevannskildene, for å bidra til at dette

blir utredet og belyst i aktuelle planprosesser, og vektlagt tilstrekkelig i forhold til andre samfunnshensyn.

- Fastslå at tilgang til helsemessig trygt drikkevann i tilstrekkelige mengder skal være utredningstema i arealplaner og reguleringsplaner for bolig eller næring.
- Organisering av kommunal tjenesteproduksjon og spesielt drikkevannsforsyning skal vurderes i aktuelle planer, interkommunalt samarbeid kan vurderes der dette er relevant.
- Hensyn til plantehelse skal vurderes og evt. tas inn i aktuelle planer der det er relevant.

Kommunedirektørens kommentar til innspill:

Kommunedirektøren vurderer at Mattilsynets innspill er imøtekommet i arbeidet med planstrategi for Hitra kommune. Detaljer i forhold til enkeltplaner tas ikke inn i planstrategien, men inntas i arbeidet med de ulike planene, spesielt i arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Innspill fra DSB mottatt 10.07.2020

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) viser til plansaken som dere har sendt på høring. DSB har dessverre ikke kapasitet til å gå inn i alle mottatte plansaker og sender derfor dette generelle svaret.

Det er Fylkesmannen som skal følge opp at hensynet til samfunnssikkerhet er ivaretatt i plansaker. Fylkesmannen har også et ansvar for samordning av statlige innsigelser til kommunale planer.

DSB har innsigelseskompetanse etter plan- og bygningsloven i plansaker som berører følgende områder:

- Virksomheter som håndterer farlige stoffer herunder storulykkevirksomheter
- Transport av farlig gods
- Brannsikkerhet herunder tunneller og underjordiske anlegg
- Tilfluktsrom (sivilforsvarsdistriktene)

Siden Fylkesmannen har et overordnet ansvar for å følge opp samfunnssikkerhet i planer, vil også disse områdene kunne inngå som en del av Fylkesmannens oppfølging. DSB samarbeider med Fylkesmannen og vil gi faglig innspill til Fylkesmannen dersom det er nødvendig. Hvis det likevel er behov for direkte involvering av DSB i plansaken, bes det om at høringen sendes inn til DSB på nytt med tydelig angivelse av hvilket forhold det bes om DSBs uttalelse til.

Vi viser for øvrig til www.dsb.no for DSBs veileder om samfunnssikkerhet i kommunens arealplanlegging og veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter.

Kommunedirektørens kommentar til innspill:

Kommunedirektøren vurderer at DSB sitt innspill er imøtekommet i arbeidet med planstrategi for Hitra kommune.

Innspill fra Direktorat for Mineralforvaltning mottatt 19.08.2020

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 30. juni 2020.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnytting av mineralske ressurser, og skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og bygningsloven.

Sentrale mål i mineralforvaltningen er å sikre tilgangen til mineralressursene i framtida og å hindre at viktige forekomster båndlegges av arealbruk som utelukker framtidig utnyttelse.

Om planstrategien

Kommunen ber om innspill til utarbeiding av ny planstrategi for inneværende planperiode. Planstrategien skal ta stilling til hvilke spørsmål som er viktige å arbeide med for den nyvalgte kommunale planmyndigheten. Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om kommuneplanen skal revideres, helt eller delvis.

Viktige føringer for mineralressurser i planarbeidet

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023, heter det at Norge har store mineralressurser som kan gi grunnlag for verdiskaping og arbeidsplasser. Regional og kommunal arealplanlegging er et viktig verktøy for å sikre tilgjengelighet til mineralforekomster som kan være aktuelle for fremtidige uttak, samtidig som miljø- og samfunnshensyn ivaretas.

Uttak av byggeråstoffer (pukk, grus, sand) til bygge- og anleggsformål med korte transportavstander og reduserte klimagassutslipp, er viktig. God arealplanlegging kan bidra til dette. I tillegg er det viktig at mineralske masser av god kvalitet gjenvinnes som byggeråstoffer, der dette er mulig. Dette kan redusere presset på bynære grus- og pukkrressurser og behovet for massetransport. En helhetlig vurdering av massehåndtering i plansammenheng kan være et nyttig virkemiddel for å avklare dette.

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging:

- Fylkeskommunene og kommunene sikrer viktige mineralforekomster i sine planer og avveier utvinning mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Tilgangen til, og lagring av, byggeråstoffer ses i et regionalt perspektiv.

Forvaltning av ikke-fornybare ressurser

Som de nasjonale forventningene legger vekt på omfatter forvaltningen av mineralressurser ikke bare å avsette nye områder for råstoffutvinning. Det innebærer også å sikre tilgjengeligheten til gode mineralforekomster for framtida og kommende generasjoner, slik vi peker på innledningsvis.

DMF anbefaler derfor at kommunen legger opp til en kartlegging av ressurstilgangen og behovet for mineralressurser ved neste revidering av kommuneplanen, og eventuelt at det lages en temaplan eller kommunedelplan for mineralressurser.

Datasett med forekomstene grus og pukk og mineralressurser finnes på GeoNorges kartkatalog og kan lastes direkte inn i kommunens egen kartløsning.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Kommunedirektørens kommentar til innspill:

Kommunedirektøren vurderer at innspill fra Direktorat for Mineralforvaltning er imøtekommet i arbeidet med planstrategi for Hitra kommune. Detaljer i forhold til enkeltplaner tas ikke inn i planstrategien, men inntas i arbeidet med de ulike planene, spesielt i arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Innspill fra Riksantikvaren mottatt
31.08.2020

Vi viser til invitasjon til å komme med innspill knyttet til oppstart av arbeid med kommunal planstrategi for perioden 2020-2024 for Hitra kommune.

Riksantikvaren har følgende innspill:

Dolm kirke, ID-84027-1, er en middelalderkirke i mur fra 1188 og automatisk fredet. Riksantikvaren har førstelinjeansvar for middelalderkirkene.

Det er ikke tillatt å iverksette tiltak som kan virke inn på den automatisk fredete kirken med mindre det foreligger dispensasjon fra kulturminneloven.

Alle tiltak innenfor kirkestedet skal vurderes av kulturminneforvaltningen opp mot bestemmelsene i kulturminneloven.

Ved all planlegging av tiltak i kirkens omgivelser skal det tas hensyn til kirkens plassering og virkning i landskapet.

Kommunedirektørens kommentar til
innspill:

Kommunedirektøren vurderer at innspill fra Riksantikvaren er imøtekommet i arbeidet med planstrategi for Hitra kommune. Detaljer i forhold til enkeltplaner tas ikke inn i planstrategien, men inntas i arbeidet med de ulike planene, spesielt i arbeidet med kommuneplanens arealdel og detaljplaner.

Innspill fra Statens vegvesen mottatt 04.08.2020

Viser til deres brev av 30.06.2020.

Statens vegvesen har ansvar for å påse at føringene i Nasjonal transportplan, statlige plan-retningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Vi uttaler oss videre som forvalter av riksveg og som faglig sektormyndighet for vegtransport.

Arealpolitiske føringer for planarbeidet

Nasjonal transportplan (2018-2029) har følgende overordnet mål: Et transportsystem som er sikkert, fremmer verdiskaping og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet.

‘Nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging 2019-2023’ skisserer noen av utfordringene. På samferdselsområdet knytter dette seg bl.a. til temaet bærekraftig areal- og transportutvikling. Styrket knutepunktsutvikling og mer vekt på regionale løsninger er sentrale moment. Hovedtyngden av handelsvirksomhet, boligbygging og arbeidsplass- og besøks-intensive virksomheter skal lokaliseres innenfor tettsteder som er definert og avgrenset. Det må legges til rette for fortetting og transformasjon før nye utbyggingsområder tas i bruk. Regjeringen understreker betydningen av regionale og interkommunale samfunns- og areal-planer for å avklare spørsmål som går på tvers av kommunegrensene.

Forventningene videreføres i stor grad gjennom ‘Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging’. Disse sier bl.a. at planlegging av utbyggingsmønsteret og transportsystemet må samordnes for å oppnå effektive løsninger slik at transportbehovet kan reduseres, og at det legges til rette for klima- og miljøvennlige transportformer. I den sammenheng nevner vi ‘Nasjonal sykkelstrategi’ og ‘Nasjonal gåstrategi’ som bør være en del av grunnlaget for planarbeidet.

Siden det ikke foreligger noe konkret forslag til planstrategi vil Statens vegvesen presisere at de nevnte føringer bør være et grunnlag for det videre planarbeidet, mens konkretiseringen kommer på et lavere plannivå. Det totale samferdselsarbeidet ville styrkes dersom man integrerte trafiksikkerhetsplanen med noe i retning av en ‘hovedplan for samferdsel’ slik at alle trafikale utfordringer ble belyst. Da ville man også ha et mer

helhetlig grunnlag for å søke om midler til utbedring av uheldige punkt på det samlede vegnettet dersom det åpnes for slike muligheter. Statens vegvesen forventer at våre signal vurderes nærmere før endelig vedtak.

Kommunedirektørens kommentar til innspill:

Kommunedirektøren vurderer at innspill fra Statens vegvesen er imøtekommet i arbeidet med planstrategi for Hitra kommune. Innspill om å arbeide med retningen på Trafiksikkerhetsplanen mot en hovedplan for samferdsel, tas inn i arbeidet når denne revideres.

Innspill fra Trøndelag fylkeskommune mottatt 07.07.2020

Vi viser til deres oversendelse av 30.06.2020.

Hitra kommune v/Formannskapet har vedtatt oppstart av arbeid med kommunal planstrategi og inviterer til å komme med innspill.

Planstrategi er innført som et hjelpemiddel for å få til en ønsket samfunnsutvikling. Hva er Hitras hovedutfordringer og politiske prioriteringer. Planstrategien gir en anledning til å foreta en samlet vurdering av planbehovet for valgperioden og skape rom for å gjøre strategiske veivalg for ønsket utvikling.

Fylkeskommunen kan bidra med underlag til kommunens vurderinger av utfordringer. I den sammenheng viser vi til Regional planstrategi for fylkestingsperioden 2020-2023 som nylig har vært på høring. Regional planstrategi inneholder bl.a utviklingstrekk i Trøndelag og prioriterte satsinger i fylkestingsperioden. Det bør være mulig å kjenne igjen overordnede mål fra den fylkeskommunale planstrategien i den kommunale strategien.

Link til regional planstrategi:

<https://www.trondelagfylke.no/vare-tjenester/plan-og-areal/regional-planlegging/regionalplanstrategi/>

Det vises også til statistikkheftet «Trøndelag i tall»:

<https://www.trondelagfylke.no/vare-tjenester/plan-og-areal/kart-statistikk-og-analyse/nyhetsarkiv-kart-og-statistikk/trondelag-i-tall-2019/>

Vi vil også anbefale Kommunesektorens organisasjon (KS) sine nettsider der det bl.a også kan hentes ut nøkkelinformasjon.

FNs bærekraftsmål er globale mål, med lokale løsninger og omfatter i tillegg til det miljømessige aspektet også økonomiske og sosiale forhold. Disse tre dimensjonene står i gjensidig avhengighetsforhold til hverandre, og har tidligere vært gitt tilnærmet likeverdig betydning.

Kunnskapen om klimaendringene gjør at de miljømessige faktorene må vektas betydelig tyngre enn de sosiale og økonomiske dersom vi skal ha mulighet til å oppfylle målene.

For å nå målsettingen om et bærekraftig Trøndelag fordres samhandling mellom kommuner, næringsliv og institusjoner/organisasjoner. Trøndelag fylkeskommune ønsker å bistå kommunene i dette arbeidet, og vil invitere kommunene til samarbeid i et nettverk der hensikten er å kunne lære av hverandre

gjennom å dele kunnskap og erfaringer om implementering av FNs bærekraftsmål i organisasjonene.

Trøndelag fylkeskommune ser fram til å følge Hitra i det videre arbeidet med utviklingen, og håper kommunen vil delta i det planlagte nettverket for bærekraft i fylket.

For at planstrategien skal bli et best mulig styringsverktøy bør det legges opp til en tett dialog mellom administrasjonen og politisk nivå i arbeidet med å prioritere mål og planoppgaver.

Kommunedirektørens kommentar til innspill:

Kommunedirektøren vurderer at innspill fra Trøndelag fylkeskommune er imøtekommet i arbeidet med planstrategi for Hitra kommune.

Innspill fra Frøya kommune mottatt
01.09.2020

Viser til brev av 30.06.2020 hvor det bes om skriftlige innspill til kommunal planstrategi for Hitra, perioden 2020 – 2024.

Frøya kommune ønsker å signalisere at vi også er positive til samarbeid på ulike arenaer, på lik linje som Hitra kommune signaliserte i brev av 08.05.2020 ang. Frøya kommune sin planstrategi.

Videre er vi også enige om at en konkretisering av samarbeidsarenaer må gjøres i felleskap.

Ønsker med dette lykke til med deres arbeid med planstrategi, og ser frem til et godt samarbeid i den nye planperioden.

Kommunedirektørens kommentar til
innspill:

Kommunedirektøren ser viktigheten av samarbeidsarenaer med nabokommuner. Det er viktig at disse har en god politisk og administrativ forankring.